

HANKESUUNNITELMA

Hankkeen nimi: Yhteistyön mallintaminen: Pilottikohteena monipalvelukeskus teollisuuspuiston kupeessa

1. HAKIJA

Selvitys toiminnasta, organisaatiosta, ammattitaidosta, kokemuksesta ja taloudellisesta tilanteesta sekä hankkeen toteuttamiseen käytettävistä resursseista.

Hankkeen osapuolet (kaupunki, yritys ja kyläyhdistys) ovat keskenään sopineet, että hankkeen hakijana toimii Luoma-ahon kylätoimikunta kyläyhdistys ry. Projekti vaatii projektipäällikön palkkaamista ajalle 1.6.2016-31.5.2017. Luoma-ahon kyläyhdistyksen varapuheenjohtaja toimii hankkeen johtajana ja projektipäällikön esimiehenä.

Projektin sidosryhmän muodostavat kaupungin edustajat sekä yritysten ja kyläyhdistyksen edustajat. Sidosryhmän jäsenet ovat sitoutuneet projektin toteutukseen toimenkuvien mukaisesti. Sidosryhmän jäsenet kuuluvat projektiryhmään. Projektille hankitaan sisällön vaatimaa asiantuntijuutta ulkopuolelta (mm. ostopalveluna ja tuntityönä).

Kaupungin, kylän yritysten ja kyläyhdistyksen yhteistyöllä on pitkäaikainen perusta ja vuosien myötä on syntynyt luottamus osapuolten välille. Kylän yrityksillä on myös vahva ja aito halu olla mukana kehittämisessä.

Luoma-ahon kylätoimikunta perustettiin 1980 (rekisteröity 2007) suunnittelemaan ja johtamaan kylän toimintaa ja kehittämistä. Toiminta yhteisössä on vilkasta. Kylätoimikunnan panos kylän kehittämisessä ja yhteishengen vaalijana on edelleen tärkeä. Kyläläiset kokevat, että kyläyhdistys on vaikuttanut paljon alueensa elinoloihin. Sen kokouksista on lähtenyt monia ideoita, kehittämisaloitteita ja hankkeita. Luoma-ahon kylästä on aina löytynyt voimakasta talkoohenkeä. Kyläyhdistyksen toiminta on koottu vuosittain toimintakertomukseen. Kyläyhdistyksen toimintakertomus toimitetaan pyydettäessä.

Luoma-ahon kyläyhdistyksellä on kokemusta hanketoiminnasta pitkältä aikaväliltä: nuorisoseuran ja urheilukentän kunnostus osittain hankerahoituksella 1999-2001, Sydänlämpöä hanke 2011 (osana Aisaparin Pikkolo II –koordinaatiohanketta), Viihtyisyyttä kylän sydämeen –hanke 2011 (osana Aisaparin Vili-koordinaatiohanketta) sekä kyläyhdistys on ollut mukana Lapuan kaupungin hallinnoimissa Luova Lakeus ja Kulttuurinen huolenpito–hankkeissa sekä Aisaparin Kotopesä–hankkeessa.

Luoma-ahon kyläyhdistys tulee hakemaan hankkeen toteuttamista varten Alajärven kaupungilta tilapäistä, korotonta lainaa kaupungin toimintaa tukevaan kehittämishankkeeseen (kvalt 24.8.2015 §56).

2. HANKKEEN TARVE JA TAUSTA

Mihin ongelmaan tai tarpeeseen hankkeella haetaan ratkaisua?

Alueella oli käynnissä kaksi prosessia: Luoma-ahon kyläyhdistyksen, yritysten ja koulun huoli kyläkoulun säilymisestä sekä toisaalta viranomai-stahojen käynnistämät Alajärven kaupungin kouluverkon kuntokartoitukset ja kaupungin asettamat säästötavoitteet. Projekti lähti liikkeelle siitä, että jos koulutyön halutaan jatkuvan Luoma-aholla, niin koulun tilat tulevat vaatimaan melko laajaa remonttia tai mahdollista uudisrakentamista. Samalla oli tiedossa, että myös kylän yrityksillä ja kyläyhdistyksellä on toiveita ja ajatuksia uusien tilojen suhteen. Olisiko tässä mahdollisuus uudenlaisiin palvelu-tuottajaratkaisuihin

paikallista kumppanuutta hyödyntäen? Olisiko järkevää ja kustannustehokasta lähteä yhdessä miettimään näitä tarpeita ja tarkastella asiaa hiukan laajempaan kokonaisuutena?

Jotta voidaan ymmärtää tämän esiselvityshankkeen tarkoituksellisuus, täytyy avata kokonaisuutta, minkä osana tämä esiselvitys on. Ennen kuin ryhdytään mittaviin investointeihin, täytyy hyvin tarkasti miettiä tarpeet, toiveet ja mahdollisuudet.

Perinteisessä mallissa (toimialakohtaiset hallintokunnat) palvelujen järjestäminen ja toimitilojen tilaaminen on ollut esimerkiksi opetuspalveluilla, jolloin tarve ja käyttötarkoitus määritellään vain opetuspalvelujen näkökulmasta. Tällöin jää huomiotta asiakkaan tai laajemmin kyläyhteisön kokonaisvaltainen palvelutarve. Ajatuksena tässä projektissa on, että palvelut ja niiden edellyttämät tilaratkaisut voitaisiin suunnitella elämänkaariajattelun mukaisesti kokonaisvaltaiseen palvelutarpeeseen perustuen. Ajatuksena on taata monipuoliset ja laadukkaat lähipalvelut. Lähtökohtana on palveluiden ja tilojen muuntuvuus tarpeiden mukaisesti.

Kylän tavoitteena on saada aikaa kylän keskelle laajasti kylää ja sen lähialueita palveleva kokonaisuus. Jossa esim. (jakelu)keittiöstä ruokaa saisivat myös lähialueen ikääntyvät ja miksei myös yritysten työntekijät. Myös esim. kotipalvelun henkilöstö voisi hyödyntää tiloja. Kylätalo palvelisi lähipalveluilla kyläläisiä ja muita lähialueen asukkaita vauvasta vaariin. Kylän nykyinen kokoontumistila, nuorisoseura, on melko huonossa kunnossa. Kylä tarvitsee ajanmukaisen kokoontumistilan, kun vanha käytännössä hajoaa käsiin ja tulisi vaatimaan lähiaikoina mittavaa remonttia.

Yritysten näkökulmasta tavoitteena on mahdollistaa yritysten yhteinen ennakoiva työhyvinvointi lähipalveluna, työpaikan läheisyydessä. Tämä lisää joustavuutta ja tuo työajan säästöjä. Painopisteenä on ennaltaehkäisevän työkyvyn tukeminen. Laadukkaat, kokonaisvaltaiseen palvelutarpeeseen perustuvat lähipalvelut monipuolistavat yritysten kilpailukykyä ja työllistämisaikutuksia. Erilaiset lähipalvelut mahdollistavat yritysten työntekijöiden laaja-alaisen palvelun (päiväkoti, terveyspalvelut, liikunta- ja hyvinvointipalvelut, kerhotoimisto, perheystävällinen hyvinvointikeskus jne.). Ne myös helpottavat työn, vapaa-ajan, perheen ja muun elämän yhteensovittamista. Hyvinvointikeskus voisi toimia mm. Sport Center Lakiksen kilpailujen/leirien ym. palvelukeskuksena.

Kaupungin tavoitteena on rohkea yhteistyö kunnan eri sektoreiden kautta osana kaupungin monimuotoisuutta. Kaupunki voi näin varautua tulevaisuuden muuttuviin tarpeisiin tilojen ja käyttötarpeen muunneltavuuden kautta. Yhteiskuntatasolla keskustelua käydään kuntien roolin muuttumisesta ja aktiivisen kansalaistoiminnan merkityksestä taloudelliselle kehitykselle jatkossa (mm. SoTe mallin myötä). SoTe-ratkaisun kannalta aihe on muutenkin erittäin ajankohtainen. Monipalvelukeskus antaa mahdollisuuden varautua rakennemuutoksen jälkeiseen aikaan ja tarjoaa uudenlaisen ratkaisun laadukkaisiin ja kustannustehokkaisiin kuntapalveluihin.

Monipalvelukeskus ei tuota kunnalle lisätuloja, mutta se on tapa tuottaa palvelut pienimmin kustannuksin, kun samat kiinteät kustannukset jaetaan monien eri palvelujen tuottamiseen. Palvelukeskus voisi toimia myös esim. koulutus- ja majoituskeskuksena sekä juhla- ja kokoustilana iltaisin, viikonloppuisin ja koulujen loma-aikoina. Alajärven kaupungin vahvuus perustuu strategian mukaisesti mm. elinvoimaisiin kyliin ja siihen tämä malli tuo yhden vaihtoehdon.

Yhteiskunnallisen tavoitteena voidaan pitää sitä, että tämän tyyppisillä ratkaisuilla lisätään maaseudun ja alueen vetovoimaisuutta, elinvoimaa ja elämänlaatua elinkaari- ja elämänkaariajattelun mukaisesti. Lisäksi monipalvelukeskus voi toimia valtakunnallisena esimerkkinä uusista tavoista säilyttää ja kehittää hyvinvointiyhteiskunnan rakenteita. Lisäksi se voi toimia päänavaajana tällaiseen toimintaan liittyvän lainsäädännön uudistamisessa.

Hankkeen toimenpiteet tukevat hyvin mm. seuraavia strategioita (kts. tarkemmin projektisuunnitelma, LIITE 2)

- Alajärven kaupungin strategia 2013-2016

- Luoma-ahon kyläsuunnitelma
- Mäkelä Alu Oy:n missio
- Aisaparin Merkki päällä -strategia
- Järvi-Pohjanmaa: Ikäihmisten palveluiden suunnitelma 2015-2020

Seinäjoen yliopistokeskuksen TIKKA-hanke ”Tutkimus-, innovaatio- ja kehittämistoiminnan laajentaminen Etelä-Pohjanmaalla” valjastaa akateemisen osaamisen maakunnan kehittämiseen. TIKKA-hanke etsi keväällä 2015 mielenkiintoisia aihioita, joita voidaan muotoilla tutkimusongelmiksi tai kehitystehtäväksi. Monipalvelukeskusideaa ehdotettiin TIKKA-hankkeelle yhdeksi kehittämishaasteeksi ja he ottivat tämän pähkinän purtavakseen. Tutkija haastatteli toimeksiantajan edustajia sekä useita henkilöitä, jotka ovat olleet toteuttamassa monipalvelukeskuksen tyyppisiä hankkeita. Tämän lisäksi tutkija tutustui aiheesta tehtyihin tutkimuksiin ja julkaisuihin. Kokoamastaan materiaalista tutkija työsti PowerPoint -raportin, joka esitettiin miniseminaarissa Alajärven kaupungintalossa 30.9.2015. Esityksen jälkeen paikalla olleet kolme asiantuntijaa kommentoivat raporttia eri lähestymissuunnasta. Nämä olivat aikaisemmat kokemukset vastaavista hankkeista, kunnan velvollisuudet ja vastuut sekä laajempi historiallinen ulottuvuus. Esitysten jälkeen aihetta työstettiin kolmessa työryhmässä. Työryhmien tulosten purun jälkeen seminaari päättyi. Seminaarin asiantuntijapuheenvuorot, keskustelut ja työryhmien tulokset dokumentoitiin ja luovutettiin myöhemmin toimeksiantajalle. Nyt tehty projektisuunnitelma pohjautuu monilta osin Tikka-hankkeen selvitykseen.

3. HANKKEEN TAVOITTEET

Mitä tavoitteita hankkeella on? Miten tuloksia seurataan?

Projektin tavoitteena on

- uusien palvelutuotantotapojen ja tilojen sekä yhteistyön kehittäminen ja mallintaminen paikalliseen kumppanuuteen perustuen
- luodaan uusi kustannustehokas toimintamalli lähipalveluiden tuottamiseen
- eri osapuolien rohkaiseminen yhteistyöhön ja vuoropuheluun
- maaseudun elinvoiman ja asukkaiden elämänlaadun parantaminen

Projektin keskeisimpänä tavoitteena on etsiä kaikkia kolmea osapuolta palveleva toteuttamiskelpoinen pilottiratkaisu monipalvelukeskuksen toteuttamiseen Luoma-aholla. Ajatuksena on, että palvelut ja niiden edellyttämät tilaratkaisut järjestetään elinkaariajattelun ja elämänkaariajattelun mukaisesti kokonaisvaltaiseen palvelutarpeeseen perustuen. Tavoitteena on mallintaa yhteistyötä sekä tapaa jakaa vastuuta. Toimintamallia tullaan pilotoimaan yhdessä kohteessa. Mallia voidaan sitten jatkossa hyödyntää muuallakin.

Projektin tuloksena kaikilla kolmella toimijalla (kaupungilla, yrityksillä ja kyläyhdistyksellä) on selkeä suunnitelma siitä mikä on kenenkin rooli, tehtävät ja vastuut investointien osalta jatkossa. Sekä kullakin taholla on tiedossa investointien suuruus ja suunnitelmat siitä kuinka investoinnit rahoitetaan. Projektin tuloksena kaupungin, yritysten ja kylien vuoropuhelu aktivoituu sekä kylien ja kyläkoulujen välinen yhteistyö lisääntyy. Alueen asukkailla on todellinen mahdollisuus osallistua suunnitteluun. Siirrytään kohti alueperustaista, alueen omiin vahvuuksiin perustuvaa kehittämistä, joka mahdollistaa paikallisen tietotaidon hyödyntämisen.

4. HANKKEEN TOIMENPITEET JA TOTEUTUSTAPA SEKÄ RISKIT TOTEUTUKSESSA

Konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

Selvitetään kuinka elin- ja elämänkaarimallia voidaan hyödyntää ja soveltaa yleisesti ja erityisesti juuri tässä pilottikohteessa; mitä etuja saadaan tätä kautta. Järjestetään seminaareja ja tutustumiskäyntejä

Järjestetään seminaari elinkaarimallista (avoin kaikille kiinnostuneille, myös naapurikunnat, kylät, kaupungit)

- suunnittelusta vastaa projektipäällikkö
- asiantuntija ostopalveluna 1 000 €
- tiedotuksessa, markkinoinnissa (5 h) ja organisoinnissa (5 h) kyläyhdistys avustaa, arvio talkootyötunneista yhteensä 10 h

Järjestetään seminaari elämänkaarimallista (avoin kaikille kiinnostuneille, myös naapurikunnat, kylät, kaupungit)

- suunnittelusta vastaa projektipäällikkö
- asiantuntija ostopalveluna 1 000 €
- tiedotuksessa, markkinoinnissa (5 h) ja organisoinnissa (5 h) kyläyhdistys avustaa, arvio talkootyötunneista yhteensä 10 h

Lisäksi tarvittaessa järjestetään tutustumiskäynti kohteeseen, jossa on hyödynnetty elin- ja/tai elämänkaarimallia 800 €.

Monipalvelukeskusmalleihin tutustuminen

- Pääsääntöisesti projektipäällikön omaa työtä
- Järjestetään tutustumiskäynti (esim. Eskolan kylä Keski-Pohjanmaalla tai joku muu soveltuva kohde)
- bussikulut 700 € (ostopalveluna)
- markkinointi (5 h) ja tutustumiskäynnin organisointi (5 h) osittain kyläyhdistyksen talkootyönä, arvio talkootyötunneista yhteensä 10 h

Kustannusten vertailu

- Monipalvelukeskusten kustannuksista verrattuna tavalliseen palvelutuotannon malliin on toistaiseksi olemassa vain käytännön ratkaisuihin syntyneitä tietoja. Olisi hyvä valita pari konkreettista tapausta ja käydä läpi niiden todelliset kustannukset ja vertailla tilannetta siihen, että samat palvelut tuotetaan jollain muualla tavalla. Ostopalveluna 800 €.

Järjestetään tilaisuuksia kylien, lähipalveluiden, kyläkoulujen kehittämiseksi

- Järjestetään kolme eri tilaisuutta (ideariihet, työpajat, seminaarit) esim. paikkaperustaisesta kehittämiseksi, kyläkoulujen eduista, vaikuttavuudesta
- projektipäällikkö vastaa suunnittelusta
- asiantuntijat ostopalveluna 1 800 €.
- järjestely (20 h) ja markkinointi (5 h) osittain kyläyhdistyksen talkootyönä
- työpajoissa, ideariihissä, seminaareissa avustaminen talkootyönä (55 h)
- arvio kyläyhdistyksen talkootyötunneista yhteensä 80 h

Kyselytutkimus (kyläläisille, kaupungin viranhaltijoille, kylän yritysten työntekijöille) siitä mitä palveluita tarvitaan ja toivotaan monipalvelukeskukseen. Lisäksi ideariihet, keskusteluja ja haastatteluja. Millaisia uusia palveluita voitaisiin kehittää ja ideoida (mahdollisuuksien kartoittaminen). Esimerkiksi uudenlaisen innovaatioympäristön kehittäminen, yrittäjäkasvatuksen vahvistaminen konkreettisin toimenpitein, lähiliikuntapaikkojen kehittäminen, luokkaretkikohteen kehittäminen.

- Projektipäällikkö vastaa toteutuksesta
- Kyläyhdistys avustaa tiedotuksessa (10 h) ja tutkimuksen toteutuksessa ainakin kylän osalta (30 h). Arvio talkootyötunneista yhteensä 40 h

Hyvinvointipalvelujen mallinnus

- Asiantuntijat ostopalveluna 1 100 € ja palveluiden mallinnukseen liittyvät asiantuntijatehtävät (esim. työhyvinvointiasiantuntijuus) palkkatyönä, tuntipalkka sivukuluineen 2 700 €
- Tilaisuuden tiedotus (5 h) ja järjestelyt (5 h) talkootyönä. Arvio kyläyhdistyksen talkootyötunneista yhteensä 10 h

Asiantuntijatyö

- mm. projektiryhmätyöskentely
- Arvio kyläyhdistyksen talkootyöstä 120 h

Selvitetään mikä on kunnan, kylän ja yritysten strategioiden yhteys: kouluverkkosuunnittelu on osa palveluverkkoa, kouluverkkoa ja elinkeinokehittämistä. Sekä mikä on kunnan palvelustrategian ja monipalvelukeskuksen yhteys.

- projektipäällikkö vastaa

Toiminnan tarkka mallinnus monipalvelukeskuksen toteutusta varten.

- Useilla hankkeen toimenpiteillä tähdätään luottamuksen ja yhteisen tahtotilan rakentamiseen. Tavoitteena luottamus ja aito kumppanuus.
- Kuka johtaa koko prosessia jatkossa, mitä on kenenkään vastuulla
- Tilojen ja investointien kustannusten ja rahoituksen miettiminen mahdollisimman järkevällä tavalla eri vaihtoehtoja selvittäen.
- Yhteistyön mallintaminen siten, että kaikki tietävät roolinsa myös investointien aikana. Mitä tulee vaatimaan eri osapuolilta (roolit, vastuut, tehtävät)
- Projektipäällikkö vastaa + palveluiden mallinnukseen liittyvät asiantuntijatehtävät (esim. tilasuunnitteluun liittyvä asiantuntijuus) palkkatyönä, tuntipalkka sivukuluineen 2 000 €.

Muut hankkeen toteutukseen liittyvät kulut

- vuokrat (seminaarit, työpajat, ideariihet yms.) 800 €
- muut välittömät kulut (mm. markkinointi, tiedotus) 2 000 €

Toteuttamiseen osallistuvat tahot, toteutus- ja rahoitusvastuut ja tarvittavat sopimusjärjestelyt

Projekti toteutetaan kolmen osapuolen (kaupunki, yritys ja kyläyhdistys) tiiviissä yhteistyössä. Tämä on ehdoton edellytys projektin onnistumisen kannalta. Projektin osapuolet (sidosryhmä) ovat keskenään sopineet, että hallinnollisen vastuun projektista kantaa Luoma-ahon kyläyhdistys. Sidosryhmien edustajista koottu projektiryhmä kantaa hankkeesta toiminnallisen vastuun koko hankkeen ajan.

Projektiin nimetään kokopäiväinen projektipäällikkö, jonka tehtäviin kuuluu

- hankkeen koordinointi
- vastata hankkeen eri vaiheiden toteuttamisesta
- vastata yhteistyöverkoston koordinoinnista
- vastata hankkeen tiedottamisesta yhdessä muiden toimijoiden kanssa sovitulla tavalla
- hankkeen pilotointiin ja toimintamallin suunnitteluun liittyvät mahdolliset erikseen määriteltävät tehtävät

Projektiryhmään kuuluu riittävä edustus kaikista kolmesta tahosta sekä sen lisäksi eri asiantuntijoita tarpeen mukaan. Projektiryhmä kokoontuu riittävän usein, vähintään kuitenkin kerran kuukaudessa. Projektiryhmä edustaa sidosryhmää.

Minkälaisia riskejä on ja miten niihin varaudutaan?

Projekti on sisällöltään laaja-alainen ja monitahoinen ja sisältää riskitekijöitä (ks. projektisuunnitelma riskianalyysi, LIITE 2). Merkittävimmät riskit liittyvät siihen, että asiaa ei ymmärretä riittävän laajasti. Kehittäminen nähdään helposti vain kouluverkkoon liittyvänä asiana, vaikka kyse on vaikutuksiltaan paljon laajemmasta kokonaisuudesta. Loppujen lopuksi on kyse siitä kuinka kunnat jatkossa tuottavat palvelut, mitkä kunnat pystyvät uusiutumaan ja säilyttämään paikkansa jatkossa. Kuinka turvataan maaseudun elinvoimaisuus ja vetovoimaisuus.

Toisaalta projekti tarjoaa mahdollisuuden isoon ja innovatiiviseen ratkaisuun. Projektin avulla on mahdollista selvittää sellaista ratkaisua, johon kannattaa riskeistä huolimatta tarttua. Tarvitaan vain hiukan uskallusta sekä kyläläisiltä että päättäjiltä. Tämä tuli vahvasti esille myös TIKKA-hankkeen selvityksessä.

Miten huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet?

Hankkeessa selvitetään ja luodaan kestävää kehitystä tukevia ratkaisuja. Kestävää kehitystä edistää palveluiden järjestäminen kokonaisvaltaisen palvelutarpeen pohjalta, mahdollisimman lähellä palvelun tarvitsijaa. Tilojen suunnitteleminen muunneltaviksi parantaa niiden käyttökelpoisuutta eri tarpeisiin ja pidentää käyttöikä. Sidosryhmien tiivis yhteistyö lisää luottamusta osapuolten välillä ja avaa ovia uudenlaisiin innovaatioihin myös jatkossa. Hanke tukee monipalvelukeskuksen käyttäjien mahdollisuutta vaikuttaa omaan elämäänsä ja lisää yhteisöllisyyttä.

Hankkeen myötä saadaan yleisellä tasolla selvitys paikkakohtaisen kehittämisen ympäristövaikutuksista. Etenkin paikkakohtaisen kehittämisen vaikutuksesta liikkumisen vähenemisen / kasvamisen ehkäisemisen kautta saataviin päästövähennyksiin.

5. YHTEYS MANNER-SUOMEN MAASEUDUN KEHITTÄMISOHJELMAAN SEKÄ ALUEELLISEEN OHJELMAAN TAI PAIKALLISEEN STRATEGIAAN, MITEN AIKAISEMMAT HANKKEET ON HUOMIOITU?

Miten hankkeella edistetään manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman tavoitteita?

Hanke tukee erityisesti Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman seuraavia tavoitteita:

- osaaminen, tiedonvälitys, innovaatiot ja yhteistyö maaseudulla lisääntyvät,
- maaseudun yritystoiminta monipuolistuu ja työllisyys, palvelut sekä vaikuttamisen mahdollisuudet paranevat

Hanke tuottaa uusia innovaatioita palvelutuotantotapojen muodossa ja lisää yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Kylien ja kyläkoulujen välinen yhteistyö lisääntyy sekä alueen asukkailla on todellinen mahdollisuus osallistua suunnitteluun. Siirrytään kohti alueperustaista, alueen omiin vahvuuksiin perustuvaa kehittämistä, joka mahdollistaa paikallisen tietotaidon hyödyntämisen.

Paikallisen Leader-rahoittajan Aisaparin Merkki päällä –strategiassa rohkaistaan kyliä, julkista sektoria, paikallisia yrityksiä ja yhdistyksiä yhteistyöhön palveluiden järjestämisessä. Sekä kehoitetaan hakemaan uusia tapoja tuottaa palveluita kumppanuuteen perustuen ja asiakaslähtöisesti. Strategian yhtenä tavoitteena on tukea kylien välistä ja kylien ja kuntien välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä kylien, lähidemokratian ja lähipalveluiden kehittämisessä. Kylät voivat ottaa isompaa roolia paikallisessa kehittämisessä ja palveluiden järjestämisessä. Projektissa haetaan vastausta mm. siihen, mitä tämä tarkoittaa käytännön tasolla ja siihen kuinka ”kolmikannan” yhteistyö mallinnetaan.

Miten hankkeessa on huomioitu aiemmin toteutetut muut hankkeet?

Hankkeeseen sisältyy seminaareja ja vierailuja, joissa tutustutaan muissa kylissä sijaitseviin monipalvelukeskuksiin. Lisäksi Seinäjoen yliopistokeskuksen TIKKA-hankkeen tekemä kartoitus monipalvelukeskuksista toimii pohjana tälle hankkeelle. Kartoituksessa on selvitetty muiden vastaavien hankkeiden etenemistä ja kokemuksia.

6. TOIMINTA-ALUE, KOHDERYHMÄ, HYÖDYNSAAJAT SEKÄ AIKATAULU

Mikä on hankkeen pääasiallinen kohderyhmä?

Projektin pilotin kohderyhmänä ovat Luoma-ahon kylän asukkaat vauvasta vaariin, kylän yritykset ja niiden työntekijät sekä kylässä toimivat yhdistykset.

Miten kohderyhmä on valittu ja miten hankkeesta on tiedotettu?

Luoma-aholla on potentiaalia ja mahdollisuuksia kasvaa. Kylän suuntaus on ollut kasvava niin työpaikkojen kuin asukasmääränkin suhteen. Työpaikkoja on 400 ja asukkaita 350. Kylällä on monipuolinen palveluvalikoima (koulu, päiväkot, kyläkauppa-leipomo ja erikoispalvelut kone-, metalli-, rakennus ja kauneudenhoitoalalta). Kaupunki on kaavoittanut kylään Mikinpuron alueelle 25 tonttia, joista 8 on rakennettu. Kaupungin, kylän yritysten ja kyläyhdistyksen yhteistyöllä on pitkäaikainen perusta (kyläkoulun

ylläpito yhteisvoimin) ja vuosien myötä on syntynyt luottamus osapuolten välille. Kylän yrityksillä on vahva ja aito halu olla mukana kehittämisessä. Luoma-aholla on hyvät edellytykset monipalvelukeskukselle, tämä tuli esille myös Seinäjoen yliopistokeskuksen asiaan liittyvässä selvityksessä.

Muut tahot, joille hanke kohdistuu?

Muina hyödynsaajina voidaan pitää lähialueen asukkaita, naapurikyliä (myös naapurikuntien puolelta), lähialueella toimivia yhdistyksiä ja järjestöjä. Merkittävä hyödynsaaja on myös Alajärven kaupunki. SoTe-uudistus tuo todennäköisesti merkittävän muutoksen kunnan palvelutuotantotehtävään ja siihen mikä tulee olemaan kunnan rooli jatkossa. Hankkeessa haetaan yhdenlaista vastausta myös tähän kysymykseen. Monipalvelukeskus antaa mahdollisuuden varautua rakennemuutoksen jälkeiseen aikaan ja tarjoaa uudenlaisen ratkaisun laadukkaisiin ja kustannustehokkaisiin kuntapalveluihin.

Monipalvelukeskuksen palveluita voivat hyödyntää myös potentiaaliset uudet kumppanit kuten esim. valmisteilla oleva Sport Lakis Center –ampumahiihtokeskus (terveys- ja hyvinvointipalvelut, majoitus- ja ruokailupalvelut, doping-testaus, liikuntatilat). Hyödynsaajana on myös Leader-rahoittaja Aisapari ry. Projekti palvelee monella tapaa heidän Merkki päällä –strategian tavoitteita. Hyödynsaajien joukko kasvaa, jos projektissa kehitettyä toimintamallia voidaan jatkossa hyödyntää muualla ja muissa tapauksissa.

7. MITEN HANKEEN TOTEUTUSTA ARVIOIDAAN? MITEN HANKKEESSA SYNTYVÄÄ TOIMINTAA JATKETAAN HANKEEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN?

Projektipäällikkö seuraa ja vastaa hankkeen käytännön etenemisestä. Hankkeen tavoitteita, taloutta ja toimenpiteitä sekä yleistä vaikuttavuutta arvioidaan ja seurataan säännöllisesti sekä projektiryhmän että kyläyhdistyksen hallituksen kokouksissa. Projektin raportoinnissa noudatetaan rahoittajan ohjeistusta. Raportointi ja dokumentointi on jatkuvaa, projektin yhteydessä kirjataan ylös toteutumisen eteneminen, onnistumiset, epäonnistumiset ja jatkoajatuksukset.

Hankkeen loppuraportin tulee olla valmis 30.6.2017 mennessä ja siinä kuvataan, miten toimintaa jatketaan hankkeen jälkeen.

8. TIEDOTTAMINEN

Hankkeen alussa laaditaan tiedotussuunnitelma. Projektissa noudatetaan avointa tiedottamista ja viestintää. Tärkeää on pitää huolta sekä sisäisestä että ulkoisesta viestinnästä. Varsinkin tässä projektissa, jossa on monta eri osapuolta, sisäisen viestinnän merkitys korostuu, kaikkien tulee tietää missä mennään. Hankkeen aikana pidetään keskustelutilaisuuksia, infoja ja seminaareja.

Hanketta on käsitelty ja siitä on tiedotettu sidosryhmien omassa toimielimissä. Lisäksi hanke on jo nyt herättänyt kiinnostusta, sillä Ilkka halusi julkaista 24.1.2016 asiasta jutun "Luoma-aholle monipalvelukeskus? Kyläseura, kaupunki ja yritykset visioivat pilottihanketta, joka selvittää innovatiivista rakennusideaa".

Luoma-aholla 14.11.2016

Hilkka Luoma-aho
varapuheenjohtaja

Marjo Vistiaho
rahastonhoitaja